H9 קום KUM (629x) nousta pystyyn, toteutua, onnistua, kestää (verbitaul.)

(päivitelty 30.1.2024)

H9 HEPREA VERBITAULUKOT https://gen.fi/h9.html

H9 ק KOF https://gen.fi/h9-q.html

H9 קו KOF–VAV https://gen.fi/h9-qw.html

H9 קום kum (629x) nousta pystyyn, toteutua, onnistua, kestää (verbitaul.)
https://gen.fi/h9-qwm.html

SISÄLLYSLUETTELO (luonnos)

00. Dokumentteja
0. Johdanto
0.1 Merkitys ja esiintyminen
0.2 Binjanit
1. Paal (pa.) קָם kam BH nousta pystyyn, toteutua, onnistua, kestää, pysyä voimassa
2. Nif. –
3. Pi.
3.1 Pi. קִיֵּם kijem BH pystyttää, toteuttaa, vahvistaa, säätää, PBH pitää, säilyttää, selittää
3.2 Polel קוֹמֵם komem BH pystyttää, korjata/rakentaa entiselleen; nousta vastaan
4. Pu.
4.1 Pu. קֻיַּם kujam PBH/NH tulla hyväksytyksi/myönnetyksi, olla voimassa, toteutua
4.2 Polal קוֹמַם komam MH tulla pystytetyksi
5. Hitp.
5.1 Hitp. הִתְקַיֵּם hitkajem PBH/NH toteutua, pysyä lujana, kestää, jaksaa, ylläpitää itsensä
5.2 Hitpolel הִתְקוֹמֵם hitkomem BH nousta, nousta vastustamaan
6. Hefil (hif.) הֵקִים hekim BH pystyttää, vahvistaa, tuottaa jälkeläisiä
7. Hufal (huf.) הוּקַם hukam BH tulla pystytetyksi, perustetuksi, pidetyksi voimassa, toteutua

00. DOKUMENTTEJA

H Heprea, sivukartta
https://gen.fi/h-sivukartta.html

H2 קום kum (629/) nousta pystyyn (juuri) (tulossa, jHs.)
https://gen.fi/h2-qwm.html

Academy of the Hebrew Language (heprean verbitaulukot) (AHL)
https://hebrew-academy.org.il/לוחות-נטיית-הפועל/?action=netiot&shoresh=קום&binyan=0
Bible Society in Israel (Tanach ja nykyheprealainen UT) (BSI)
https://haktuvim.co.il/en/study/Gen.1
Biblia Hebraica Stuttgartensia. 5th Ed. Deutsche Bibelgesellschaft 1997 (BHS)

Liljeqvist, Matti: Vanhan testamentin heprean ja aramean sanakirja.
Finn Lectura 2010 (MLH)
Milon Even-Shoshan. Vol. 1–6. Hamilon Hechadash 2003 (EShM)
Pealim (heprea–englanti-sanakirja taivutuskaavoineen)
https://www.pealim.com/

0. JOHDANTO

0.1 MERKITYS JA ESIINTYMINEN

H3V ONTTOJA MED. VAV -VERBEJÄ https://gen.fi/h3v-0-2w.html

- קוּם kum (629x, 1Moos04_08) nousta pystyyn, toteutua, onnistua (verbi)

- 21. yleisin verbi Tanachissa

מָקוֹם מקום מְקוֹמוֹת

mask. (maakool-nom.) paikka "ylösnousemus"
H3N Maakool-nomineja (onttoja mem-nomineja)
https://gen.fi/h3n-maakool-nomineja.html

(1Moos04_08H)

וַיֹּאמֶר קַיִן אֶל הֶבֶל אָחִיו
† נֵלְכָה הַשָּׂדֶה
וַיְהִי בִּהְיוֹתָם בַּשָּׂדֶה
וַיָּקָם קַיִן אֶל הֶבֶל אָחִיו וַיַּהַרְגֵהוּ׃

8 Ja sanoi Kain Abelille, veljelleen: "Lähtekäämme kedolle."
Ja tapahtui heidän ollessaan kedolla, ja/että nousi/hyökkäsi Kain Abelia, hänen veljeään, kohti, ja surmasi hänet. (1Moos04_08_JMR)

† "Lähtekäämme kedolle" puuttuu BHS:n korpustekstinä olevasta Codex Petropolitanuksesta, ent. Codex Leningradensis (B19A), mutta on monissa muissa heprealaisissa käsikirjoituksissa sekä Samarialaisessa Pentateukissa, Septuagintassa (LXX) ja Vulgatassa.

(Mark05_41 BSI 1995)

הוּא אָחַז בְּיָדָהּ שֶׁל הַיַּלְדָּה וְאָמַר אֵלֶיהָ:
"טַלִּיתָא, קוּמִי!"
שֶׁתַּרְגּוּמוֹ "נַעֲרָה, קוּמִי – אֲנִי אוֹמֵר לָךְ."

41 Hän tarttui tytön käteen ja sanoin hänelle:
"Taljeta, kumi!",
jonka käännös on: "Tyttö, nouse – minä sanon sinulle." (Mark05_41)

0.2 BINJANIT

- BH paal (pa.), pi. & polel, hitpolel (hitp.), hefil (hif.), hufal (huf.),
  PBH. pu., hitp., MH polal (pu.)

- קָם
  paal (pa.) intr. BH nousta pystyyn, toteutua, onnistua
- קִיֵּם
  pi. BH pystyttää, toteuttaa, vahvistaa, säätää, PBH pitää, säilyttää, selittää, kommentoida, NH asettaa, to fulfil, confirm, ratify, keep, preserve, explain, comment, settle, fix
  - esiintyy lähinnä Tanachin myöhäisimmissä kirjoissa,
    muoto syntynyt mahd. aramean vaikutuksesta
- קוֹמֵם
  polel (pi.) BH pystyttää, korjata/rakentaa entiselleen; nousta/yllyttää vastaan, rikkoa jotakin vastaan, vihastuttaa, to raise, raise up, outrage, to anger
- קֻיַּם
  pu. PBH/NH tulla hyväksytyksi/myönnetyksi, olla voimassa, käydä toteen, toteutua, tapahtua, tulla tehdyksi, täyttyä; tulla järjestetyksi/pidetyksi (esim. kokous), to be fulfilled, be confirmed, be ratified, be fixed, be ratified, take place
- קוֹמַם
  polal (pu.) MH tulla pystytetyksi, to be raised
- הִתְקַיֵּם

hitp. PBH/NH toteutua, pysyä lujana, kestää, jaksaa, tulla pidetyksi, tulla myönnetyksi, saada elantonsa, ylläpitää itsensä, to be fulfilled, be confirmed, be ratified, be fixed, take place, sustain oneself, subsist

- הִתְקוֹמֵם

hitpolel (hitp.) BH nousta, nousta vastustamaan, to rise, rise up, rebel, revolt

- הֵקִים

hefil (hif.) BH pystyttää, nostaa pystyyn, korjata entiselleen, vahvistaa, täyttää (lupaus tai uhkaus), nostattaa, käskeä nousemaan, nostaa jaloilleen, asettaa, nimittää, tuottaa jälkeläisiä, to cause to rise, raise, lift up, erect, build, appoint, carry out, fulfill, establish, found

- הוּקַם

hufal (huf.) BH tulla pystytetyksi, asetetuksi, perustetuksi, pidetyksi voimassa; toteutua, to be made to rise, be raised, be lifted up, be erected, be built, be carried out, be fulfilled, be appointed, be established, be founded

1. PAAL (PA.) קָם KAM BH nousta pystyyn, toteutua, onnistua, kestää

1.1 PAAL (PA.) JOHDANTO, INF. JA PARTIS.

H3V PA. ONTTOJA MED. VAV -VERBEJÄ https://gen.fi/h3v-1-2w.html

לָקוּם קָם קָם יָקוּם קוּם
לקום קם קם יקום קום

pa. intr. BH nousta pystyyn, seisomaan, istumaan; nousta vuoteesta, sairasvuoteelta, todistamaan; lähteä liikkeelle, toteutua, onnistua, kestää, pysyä voimassa, määrätä hinta, to get/stand up, arise, be established, come into being, stand, remain, be fixed, be valid, be established, be confirmed, be fulfilled

קָם קָמָה קָמִים קָמוֹת

1.2 PAAL (PA.) PERF., IMPF./FUT. JA IMPERAT.

הוא	קָם	
היא	קָמָה	
אתה	קַמְתָּ	
את	קַמְתְּ	
אני	קַמְתִּי	
הם \ הן	קָמוּ	
אתם	קַמְתֶּם	
אתן	קַמְתֶּן	
אנחנו	קַמְנוּ	

הוא	יָקוּם	
היא	תָּקוּם	
אתה	תָּקוּם	
את	תָּקוּמִי	
אני	אָקוּם	
הם	יָקוּמוּ	
הן	תָּקֹמְנָה	[תְּקוּמֶינָה]
אתם	תָּקוּמוּ	
אתן	תָּקֹמְנָה	[תְּקוּמֶינָה]
אנחנו	נָקוּם	

אתה	קוּם	[קוּמָה]
את	קוּמִי	
אתם	קוּמוּ	
אתן	קוּמְנָה	[קוּמֶינָה]

2. NIF. –

3. PI.

3.1 PI. קִיֵּם KIJEM BH pystyttää, toteuttaa, vahvistaa, säätää, PBH säilyttää

3.2 POLEL קוֹמֵם KOMEM BH pystyttää, korjata entiselleen; nousta vastaan

4. PU.

4.1 PU. קֻיַּם KUJAM PBH/NH tulla hyväksytyksi, olla voimassa, toteutua

4.2 POLAL קוֹמַם KOMAM MH tulla pystytetyksi

5. HITP.

5.1 HITP. הִתְקַיֵּם HITKAJEM PBH/NH toteutua, pysyä lujana, ylläpitää itsensä

5.2 HITPOLEL הִתְקוֹמֵם HITKOMEM BH nousta, nousta vastustamaan

6. HEFIL (HIF.) הֵקִים HEKIM BH pystyttää, vahvistaa, tuottaa jälkeläisiä

7. HUFAL (HUF.) הוּקַם HUKAM BH tulla pystytetyksi, perustetuksi, toteutua